

De pensioenhervorming : waarom ?

I De pensioenleeftijd door de jaren heen

a) *Ontstaan van het pensioenstelsel*

Op het einde van de XIX^{de} eeuw voerde de Pruisische kanselier Otto von BISMARCK een beleid van sociale hervormingen door met het oog op de bescherming van arbeiders. Deze hervormingen waren een antwoord op de sociale onrust in die tijd als gevolg van de industriële revolutie.

Vanaf 16 jaar diende elke arbeider tijdens een loopbaan van ten minste 30 jaar bijdragen te betalen om zo een rustpensioen op 70 jaar te kunnen ontvangen. Het recht op pensioen was gebaseerd op de verplichte bijdragen die tijdens de hele loopbaan werden afgedragen.

Jammer genoeg konden maar weinig mensen echt genieten van dit pensioen (3,5 % van de arbeiders genoot een pensioen) : de levensverwachting bedroeg toen maar 47 jaar.

b) *In België*

In 1850 richtte de Belgische wetgever de « Algemene Spaarkas » op voor de laagste pensioenen die door sociale bijdragen werd gefinancierd (Wet van 8 maart 1850). Deze wet bleek niet doeltreffend en de eerste kas werd hervormd tot de « Algemene Spaar- en Lijfrentekas » (Wet van 16 maart 1865). In 1886 brak er een economische crisis uit en de diverse eisen werden vertaald in meerdere wetteksten :

- Wet betreffende de bescherming van het loon van werknemers (1887)
- Wet op de reglementering van vrouwen-en kinderarbeid (1889)
- Wet op de arbeidsovereenkomst (1900)

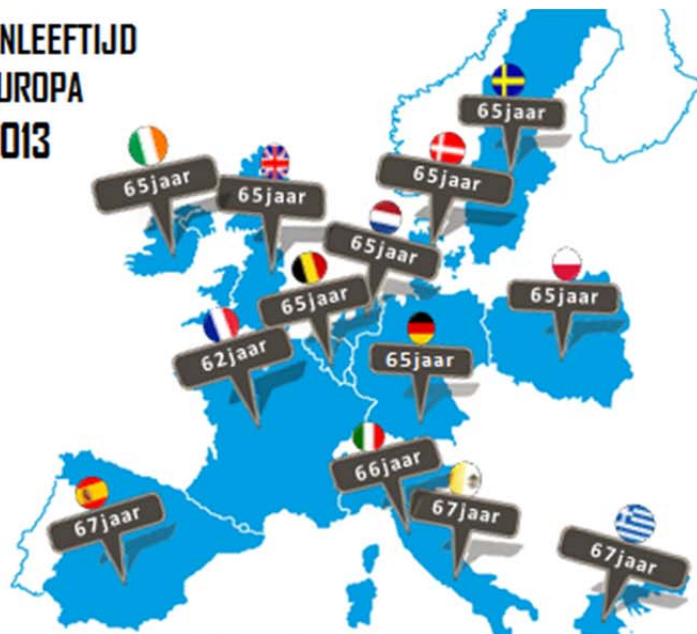
Initieel was de ouderdomsverzekering gebaseerd op een kapitalisatiesysteem dat in 1924 verplicht werd voor arbeiders en in 1925 voor bedienden.

Toen de Belgische regering uit ballingschap terugkeerde, vaardigde zij op 28 december 1944 een Besluitwet uit tot oprichting van de sociale zekerheid, waardoor de verzekering tegen ziekte-invaliditeit-werkloosheid verplicht werd voor werknemers. De bedoeling van voormelde Besluitwet bestond erin de sociale vrede te bewaren.

II De pensioenleeftijd in Europa

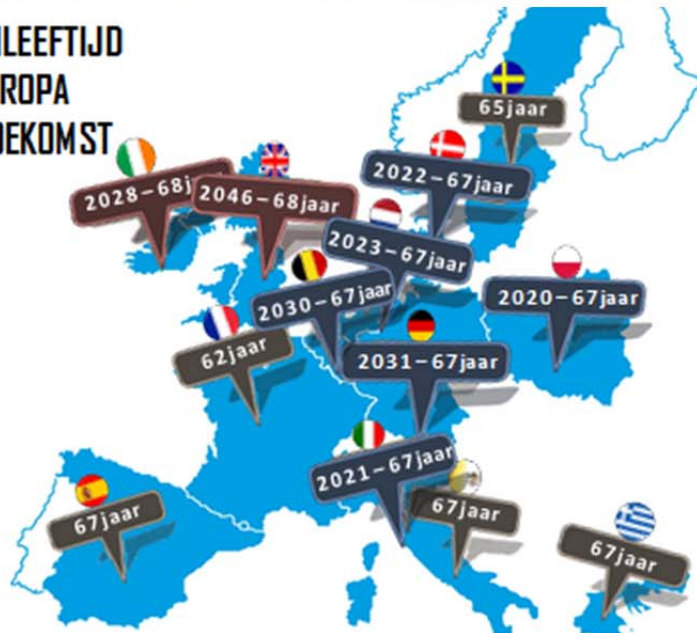
Overall in Europa worden de pensioenstelsels hervormd en de pensioenleeftijd wordt doorgaans verhoogd tot 67 jaar. Zelfs als België zich hierbij aansluit, dient te worden benadrukt dat België een grote achterstand heeft opgelopen wat betreft de feitelijke gemiddelde uittreedleeftijd (ongeveer 59 jaar) in vergelijking met het Europese gemiddelde (ongeveer 64 jaar).

PENSIOENLEEF TIJD IN EUROPA 2013

Bron: OESO, « Age effective de sortie du monde du travail », in Perspectives des pensions, 2013;
Les indicateurs de l'OCDE et de l'ONU, OESO-OCDE

PENSIOENLEEF TIJD IN EUROPA IN DE TOEKOMST

Bron: OESO, « Age effective de sortie du monde du travail », in Perspectives des pensions, 2013;
Les indicateurs de l'OCDE et de l'ONU, OESO-OCDE

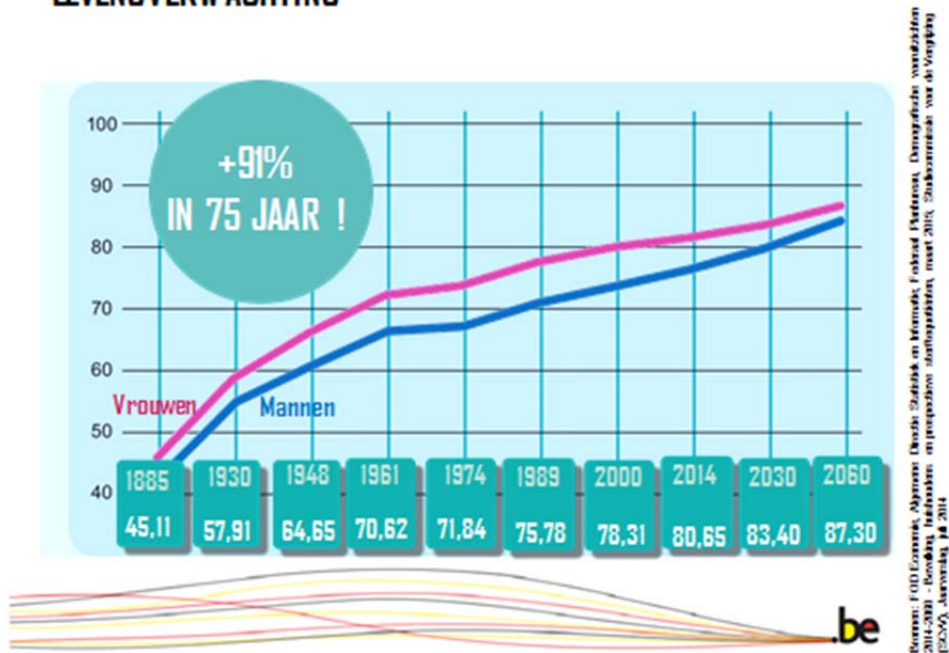
III Becijferde diagnose

Een hervorming van de pensioenstelsels is vanwege diverse bijkomende factoren onontbeerlijk geworden:

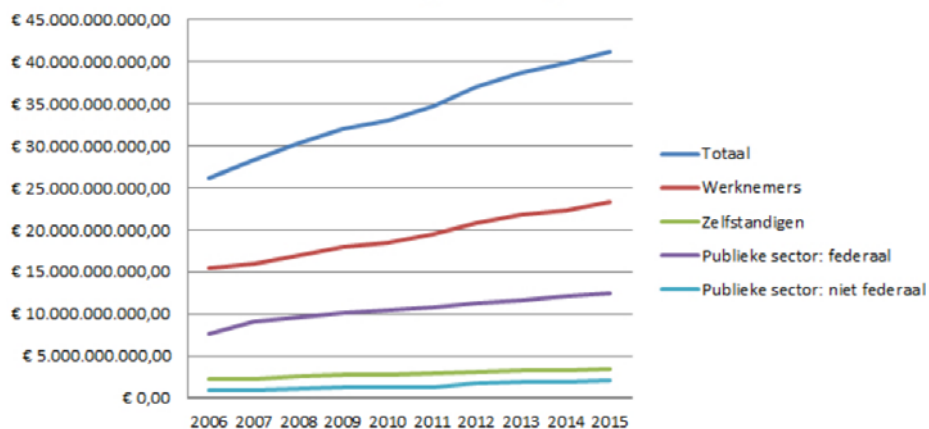
- a) Als gevolg van de hogere levensverwachting stijgt het pensioenbudget fenomenaal. In 2006 bedroeg dit 25 miljard; vandaag wordt de kaap van 41 miljard overschreden (2015)

- b) De « papy-boom » generatie die nu met pensioen gaat, versterkt de financiële last nog meer
- c) In de moeilijke socio-economische situatie die wij nu kennen, kunnen alsmear minder werknemers de pensioenen van de ouderen financieren. In 2014 waren er 3,38 bijdrageplichtigen voor één gepensioneerde; door de demografische evolutie zullen er tegen 2060 nog maar 2,04 bijdrageplichtigen voor diezelfde gepensioneerde zijn.

LEVENSV ERWACHTING

Evolutie van de bruto-uitgaven voor pensioenen

Conclusie

Al deze gegevens tonen aan dat een verhoging van de wettelijke pensioenleeftijd in België onvermijdelijk is. Deze hervorming zal een performant sociaal systeem en houdbare financiering blijven garanderen.

Contactpersoon

Koen Peumans, woordvoerder van Daniel Bacquelaire, Minister van Pensioenen

0473/81.11.06 - koen.peumans@bacquelaine.fed.be